

Examen Statistică

8 Feb 2020

(11 feb 2018, 2 iunie 2018)

Exercițiul 1: Fie o variabilă aleatoare repartizată

$$P_{\theta}(X=k) = A(k+1)\theta^k, \quad k \in \mathbb{N} \quad \text{unde } \theta \in (0,1)$$

un parametru necunoscut și $A \in \mathbb{R}$ constantă.

- ① Determinați constanta A și calculați $E[X]$ și $\text{Var}(X)$. Arătați că se poate estima pe θ plecând de la un eșantion X_1, X_2, \dots, X_n de talie n din populația dată de repartiția lui X .
- ② Det. estimatorul $\tilde{\theta}$ a lui θ prin metoda momentelor și calculați $P_{\theta}(\tilde{\theta} = 0)$.
- ③ Det. estimatorul de verosimilitate maximă $\hat{\theta}$ a lui θ și verificați dacă acesta este bun definit.
- ④ Studiați consistența estimatorului $\tilde{\theta}$ și det. legea la limită.

Exercițiul 2: Considerăm cuplul de variabile (X, Y) cu

$$\text{densitatea: } f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{8\pi}} e^{-y^2 x/2} \cdot e^{-\sqrt{x} y} \quad x \geq 0$$

- ① Det. repartiția condiționată a lui Y la $X=x$.
- ② Det. repartiția lui \sqrt{X} .
- ③ Propuneți o metodă de simulare a unei observații din cuplul (X, Y) și scrieți un cod R care să permită acest lucru.

Exercițiul 3: Fie X_1, \dots, X_n un eșantion de talie n din populația

$$f_\theta(x) = \frac{\gamma}{(\gamma - \theta)^8} \mathbb{1}_{[1 + \theta, +\infty)}(x)$$

- Calculați $E_\theta[X_1]$, $\text{Var}_\theta(X_1)$ și funcția de repartiție $F_\theta(x)$ a lui X_1 .
- În cazul în care $\theta = 2$, dorim să generăm 3 valori aleatoare din repartiția lui $X \sim f_\theta(x)$. Pentru aceasta dispunem de trei valori rezultate din repartiția uniformă pe $[0, 1]$ $u_1 = 0.25$, $u_2 = 0.4$, $u_3 = 0.5$. Descrieți procedura.
- Determinați estimatorul $\hat{\theta}_n^M$ a lui θ obținut prin metoda momentelor și calculați eroarea pătratică medie a acestui estimator. Care este limita la infinit?
- Exprimați în funcție de θ media și varianța repartiției $\hat{\theta}_n^M$ și, plecând de la aceasta, găsiți un alt estimator $\hat{\theta}_n^A$ al lui θ .
- Det. limita la infinit a lui $\hat{\theta}_n^A$ și arătați că, asimptotic, acesta este mai bun decât $\hat{\theta}_n^M$.
- Det. estimatorul de verosimilitate maximă $\hat{\theta}_n^{VM}$ al lui θ și verificați dacă este deplasat.
- Pe care dintre cei trei estimatori îi preferați?

Ex 4: Considerăm densitatea $f(y) = \frac{1}{2\sqrt{1-y}} \mathbb{1}_{[0,1]}(y)$ unde folosim convenția $f(1) = +\infty$.

- De ce va Y are densitatea f , care este dens. v.a. $X = \theta Y$, $\theta > 0$?
- X_1, \dots, X_n eșantion talie n din X . Det. estimatorul de verosimilitate maximă $\hat{\theta}_n$ al lui θ .
- Det. repart. limită a lui $\sqrt{n}(\hat{\theta}_n - \theta)$.
- Det. mediana repartiției v.a. X și deducând un nou estimator $\bar{\theta}_n$. Pe care dintre cei doi estimatori îi preferați?

8 Feb 2020

Statistique Part 2

Ex 1

$P_\theta(x=k) = A(k+1)\theta^k$, $k \in \mathbb{N}$, unde $\theta \in (0,1)$

a) Det constanta A și calc. $E[X]$ și $\text{Var}(X)$.

$$\boxed{\sum_{k=0}^{\infty} A P_\theta(x=k) = 1} \quad \text{condiție ca } P_\theta \text{ distrib. de probab.}$$

$$\sum_{k=0}^{\infty} A(k+1)\theta^k = \sum_{k=0}^{\infty} A(\theta^{k+1})' = \left(\sum_{k=0}^{\infty} \theta^{k+1} \right)'_\theta = \left(\theta \sum_{k=0}^{\infty} \theta^k \right)'_\theta$$

$$(\theta \in (0,1), k \in \mathbb{N})$$

$$= \left(\theta \cdot \frac{1}{1-\theta} \right)' = \frac{1-\theta - \theta(1)}{(1-\theta)^2} = \frac{1}{(1-\theta)^2}$$

$$A \cdot \frac{1}{(1-\theta)^2} = 1 \Rightarrow \boxed{A = (1-\theta)^2}$$

Calculăm media (pe eșantionul nostru discret):

$$\begin{aligned} E[X] &= \sum_{i=1}^n x_i f(x_i) \\ &= \sum_{k=1}^3 k(1-\theta)^2(k+1)\theta^k \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= (1-\theta)^2 \frac{2\theta}{(1-\theta)^3} \\ &= \frac{2\theta}{1-\theta} \end{aligned}$$

dim Recapitulare Statistică
(pag 2, ex 2 - serie)

Calculăm varianța:

$$\text{Var}[X] = E[X^2] - (E[X])^2$$

$$E[X^2] = \sum_{k=0}^n k^2 (1-\theta^2)(k+1)\theta^k$$

$$= \frac{4\theta^2 + 2\theta}{(1-\theta)^2} \quad (\text{dim, știți voi unde})$$

Formula utilizată:

$$E[g(x)] = \sum_{k=0}^n g(k) P_\theta(x=k)$$

b) Calculăm estimatorului $\hat{\theta}$
(Teorema Met. Mom)

$$E[X] = \bar{x}$$

$$\frac{2\theta}{1-\theta} = \bar{x} \Rightarrow \boxed{\hat{\theta} = \frac{\bar{x}}{\bar{x} + 2}}$$

$$\begin{aligned} P_{\theta}(\theta=0) &= P_{\theta}\left(\frac{\bar{x}}{\bar{x}+2} = 0\right) = P_{\theta}(\bar{x}=0) = P_{\theta}(x_k=0) = \\ &= (1-\theta)^2 \cdot \theta^0 \\ &= (1-\theta)^2 \end{aligned}$$

$\hookrightarrow P_{\theta}\left(\frac{1}{n} \sum_{k=1}^n x_k = 0\right)$
magia cojocului

c) Det. estimat de verosim maximă $\hat{\theta}$ + verif bine definit.

$$\hat{\theta} \text{ maxim } L(\theta) = \prod_{i=1}^n f(x_i, \theta)$$

$$\begin{aligned} L(\theta) &= [(1-\theta)^2]^n \cdot \prod (k+1)\theta^k \\ &= (1-\theta)^{2n} \prod (k+1)\theta^k \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \ln(L(\theta)) = 2n \ln(1-\theta) + \sum \ln[(k+1)\theta^k]$$

$$\ln(L(\theta)) = 2n \ln(1-\theta) + \sum [\ln(k+1) + k \ln \theta]$$

$$\ln(L(\theta)) = 2n \ln(1-\theta) + \sum (\ln(k+1)) + \ln \theta \cdot \sum k$$

$$\ln(L(\theta)) = 2n \ln(1-\theta) + \sum (\ln(k+1)) + \ln \theta \cdot \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\Rightarrow \ln'(L(\theta)) = -2n \frac{1}{1-\theta} + 0 + \frac{1}{\theta} \cdot \frac{n(n+1)}{2} = 0 \text{ egalăm cu } 0.$$

$$\frac{-4n\theta + (1-\theta)n(n+1)}{2\theta(1-\theta)} = 0$$

$$(1-\theta)n(n+1) = 4n\theta$$

$$n(n+1) - \theta n(n+1) = 4n\theta$$

$$n(n+1) = \theta(4n + n(n+1))$$

$$\Rightarrow \hat{\theta} = \frac{n(n+1)}{4n + n(n+1)}$$

$$\hat{\theta} = \frac{m+1}{m+5}$$

Verif dacă este bine definit:

$$m+5 \neq 0 \Rightarrow m \neq -5 \text{ Adev.}$$

sl) Studiați consistența estimat $\bar{\theta}$ și det legea la limită.

Facem exercitiul pe baza $\boxed{\bar{\theta} = \tilde{\theta}}$

$$\tilde{\theta} \xrightarrow{P} \theta$$

$$\tilde{\theta} = \frac{\bar{x}}{\bar{x} + 2}$$

$$\bar{x} \xrightarrow{AS} E(x)$$

$$\begin{aligned} g(x) \text{ cont, } g(x) &= \frac{x}{x+2} \Rightarrow g(\bar{x}) \xrightarrow{AS} g(E(x)) \\ \tilde{\theta} \xrightarrow{AS} g\left(\frac{2\theta}{1-\theta}\right) &= \frac{\frac{2\theta}{1-\theta}}{\frac{2\theta}{1-\theta} + 2} = \\ &= \frac{2\theta}{(1-\theta)} \cdot \frac{(1-\theta)}{2\theta + 2 - 2\theta} = \theta \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \tilde{\theta} \xrightarrow{AS} \theta \Rightarrow \tilde{\theta} \xrightarrow{P} \theta \Rightarrow \tilde{\theta} \text{ consistent.}$$

Facem legea la limită:

$$\tilde{\theta} = \frac{\bar{x}}{\bar{x} + 2}$$

$$\text{Prin L.N.M, } \bar{x} \xrightarrow{AS} E[x] = \frac{2\theta}{1-\theta}$$

$$g(x) = \frac{x}{x+2}, g \text{ cont}$$

$$g(\bar{x}) \xrightarrow{AS} \theta$$

$$\text{Din TLC, } \sqrt{n} \left(\bar{x} - \frac{2\theta}{1-\theta} \right) \xrightarrow{D} N\left(0, \frac{4\theta^2 + 2\theta}{(1-\theta)^2}\right)$$

Aplicăm metoda delta

$$\sqrt{n} \left(g(\bar{x}) - g\left(\frac{2\theta}{1-\theta}\right) \right) \xrightarrow{D} N\left(0, (g'(\theta)\sigma)^2\right) \quad \left(\frac{x}{x+2}\right)'$$

$$\sqrt{n} \left(g(\bar{x}) - g\left(\frac{2\theta}{1-\theta}\right) \right) \xrightarrow{D} N\left(0, \left[\frac{2}{(\theta+2)^2}\right]^2 \cdot \frac{4\theta^2 + 2\theta}{(1-\theta)^2}\right)$$

$$g(\bar{x}) \xrightarrow{d} N\left(g\left(\frac{2\theta}{1-\theta}\right), \frac{4}{n} \left(\frac{2}{(\theta+2)^2}\right)^2 \left(\frac{4\theta^2+2\theta}{(1-\theta)^2}\right)\right)$$

Ex 2 Considerăm cuplul de var. (X, Y)

$$f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{8\pi}} e^{-y^2 x / 2} \cdot e^{-\sqrt{x}} \quad \text{densitate}$$

a) Det. raport. condiționată a lui Y la $X=x$

$$f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{8\pi}} \cdot e^{-y^2 x / 2} \cdot e^{-\sqrt{x}} \quad \mathbb{1}_{x>0}$$

$$f_{Y/X}(y/x) = \frac{f(x, y)}{f_X(x)} =$$

$$f_X(x) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) dy = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{8\pi}} e^{-y^2 x / 2} \cdot e^{-\sqrt{x}} dy$$

$$= \frac{1}{\sqrt{8\pi}} \cdot e^{-\sqrt{x}} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} e^{-y^2 x / 2} \cdot \mathbb{1}_{x>0} dy$$

$$= \frac{1}{\sqrt{8\pi}} e^{-\sqrt{x}} \int_0^{\infty} e^{-y^2 \frac{x}{2}} dy$$

$$\mathbb{1}_A(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} A \mathbb{1}_{x>0} = \int_0^{\infty} A$$

... aici e

b) Det. repartiția lui \sqrt{X}

$$F(\sqrt{X}, y) =$$

Ex3 x_1, \dots, x_m esantion

$$f_{\theta}(x) = \frac{7}{(x-\theta)^8} \mathbb{1}_{(1+\theta, +\infty)}(x)$$

a) Calc. $E[X_1]$, $\text{Var}_{\theta}(x_1)$ si f_{θ} de repart $F_{\theta}(x)$ a lui x_1

$$E_{\theta}[X_1] = \int_{1+\theta}^{\infty} x \frac{7}{(x-\theta)^8} dx = \frac{7}{6} + \theta \quad (\text{Rezolvări - iarmă trimis de Emi, pg 4})$$

$$\text{Var}(x_1) = E(x_1^2) - (E(x_1))^2 = \frac{7}{180}$$

$$F_{\theta}(x_1) = P(X \leq x) = \begin{cases} 0, & x \leq 1+\theta \\ \int_{1+\theta}^x \frac{7}{(t-\theta)^8} dt & \end{cases}$$

$$= 1 - \frac{1}{(x-\theta)^7} \mathbb{1}_{(1+\theta, \infty)}$$

b) $\theta = 2$, generăm 3 val. ale.

$$u_1 = 0.25; u_2 = 0.4; u_3 = 0.5$$

$$f_2(x) = \frac{7}{(x-2)^8} \quad F_{\theta}(x_1) = 1 - \frac{1}{(x-\theta)^7} \mathbb{1}_{(1+\theta, \infty)} \quad (f. \text{repart})$$

$$\boxed{\begin{aligned} y &= \frac{7}{(x-2)^8} \quad (\Rightarrow) \quad (x-2)^8 = \frac{7}{y} \\ x &= \sqrt[8]{\frac{7}{y}} + 2 \end{aligned}}$$

$$y = 1 - \frac{1}{(x-2)^7} \Rightarrow 1+y = \frac{1}{(x-2)^7}$$

$$x = \sqrt[7]{\frac{1}{1+y}} + 2$$

$$F^{-1}(x) = \sqrt[7]{\frac{1}{1+x}} + 2$$

$$F^{-1}(u_1) = \sqrt[4]{\frac{4}{5}} + 2$$

$$F^{-1}(u_2) = \dots$$

$$F^{-1}(u_3) = \dots$$

c) Det estimat $\hat{\theta}_m^M$ a lui θ det prin Met. Mom si calc. ~~proprietate~~ ~~particularitate~~ ~~de~~ medie a acestui estimat care e legea la limita.

$$E[(\hat{\theta} - \theta)^2] =$$

$$= E[(\bar{x}_m)^2] - 2 \cdot E(\bar{x}_m) \cdot \left(x \cdot \frac{7}{6} + \theta\right) + \left(\frac{7}{6} + \theta\right)^2$$

$$E(x) = \bar{x}$$

$$\frac{7}{6} + \hat{\theta} = \bar{x}$$

$$\hat{\theta} = \bar{x} - \frac{7}{6}$$